

Izhaja
vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.
Dopisi naj se frankujejo in po-
šiljajo uredništvu lista „Mir“
v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.
Osební pogovor od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure po-
poldne.
Rokopisi naj se samo po eni strani
lista napišejo, druga stran naj bo
prazna.
Rokopisi se ne vračajo. Dopisom
je treba za odgovor priložiti poštno
znamko.

MIR

Velja
za celo leto 4 krone.
Denar naj se pošilja točno
pod napisom:
**Upravništvo lista „Mir“
v Celovcu,**
Vetrinjsko obmestje št. 26.
Naročnina naj se plačuje
naprej.
Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

Glasilo koroških Slovencev

Leto XXIX.

Celovec, 11. rožnika 1910.

Štev. 24.

Slovenska beseda.

Zgodovina je učiteljica za življenje. Vsak človek, vsaka stranka in vsak narod, se lahko marsikaj koristnega nauči iz preteklosti. Zlasti za koroške Slovence je potrebno, da se ob važnih korakih ozrejo v preteklost in jo vprašajo za svet. Zal, da ima marsikdo za preteklost slepe oči. Ena taka izkušnja iz preteklosti nas uči, da smo Slovenci na Koroškem napredovali in kazali lahko uspehe na vseh poljih le tedaj, če smo se postavili čisto na lastne noge, če smo postopali samostojno. Kakor hitro pa smo zapustili samostojno pot, smo delali v prvi vrsti le za druge, smo jim dali najboljše svoje moči, drugim smo pomagali; ob času pa, ko smo hoteli žeti, je že naš prijatelj vse požel, in mi smo morali na novo zase sejati, da nismo gladu umrli! Ni namen teh vrst koga žaliti, najmanj tistih, ki so vse svoje življenje zastavili svoje moči za dobro stvar! Pa tudi ti se morajo iz preteklosti učiti, če imajo res voljo našemu narodu koristiti.

Celo naš nepozabni Andrej Einspieler je v tem oziru hodil izprva napačna pota. Pa kdo bi mu to zameril! Saj je bil on prvi, ki je resnico naše trditve bridko izkusil. Kot izredno duhovit mož je pa kmalu spoznal, da mora prve poti zapustiti in kreniti na drugo pot. Andrej, eden najboljših in največjih mož, kar jih je imela mati Slovenija, je izprva zatrdno upal, da bo s privlačno močjo krščanskih načel pridobil pravične Nemce, da se bodo zavzeli sami za slovenske pravice, da se bodo sramovali tistih Nemcev, ki nam odrekajo najprvotnejše pravice do samostojnega narodnega življenja. Menil je namreč, da smo Slovenci sami preslabi, da bi se mogli ubraniti. Da bi pridobil Nemce za narodno in politično enakopravnost, je začel izdajati nemški list „Stimmen aus Inner-österreich“ (1861—1863). Leta 1865. je izdajal „Draupost“, 1869 „Kärntnerblatt“, ki se je 1876 prelevil v „Kärntner Volksstimme“. Res jih je mnogo pridobil, a spoznal je, da v celem le ni

uspeha za Slovence. Delal je za krščanske Nemce in jim pokazal pot. Do današnjega dne je nemška katoliška stranka na Koroškem živela ob programu in idejah Einspielerja. Njega pa mega niso marali, ker je bil Slovenec, a njegovo politiko so spoznali za Nemce edino pravo. Smelo trdimo, da v bistvu od Einspielerja sem niso Nemci sami vzeli v svoj program ničesar, kar bi bilo zanje res novega in pomenljivega, ker vse, kar so storili, je k večjemu imenovati le udejstvovanje in izpopolnjevanje Einspielerjevega programa. Einspieler je bil pa razočaran. Vsled tega je namesto „Slovenca“, ki ga je začel izdajati l. 1865., ki pa je moral čez dve leti prenehati, ker ga edini celovski tiskar Kleinmayr na pritisk Nemcev ni hotel več tiskati, začel izdajati l. 1882. naš „Mir“. Kmalu je spoznal, da je bila ta pot edino prava, in ob koncu svojega življenja je obžaloval, da že prej ni začel izdajati „Mira“. Zamudil je precej časa.

Iste izkušnje, kakor pri listih, je naredil pri vseh drugih podjetjih. Karkoli je ustanovil v prid Slovincem in Nemcem, je padlo počasi popolnoma v roke Nemcev, kar je čisto naravno. Kjerkoli so Nemci in Slovenci skupno delovali, so se Slovenci morali na Nemce ozirati, Nemci se pa na Slovence nikdar niso. Tako se je nazadnje zdelo, da so Einspielerjeve ustanove samo za Nemce, Slovence se v njih samo trpi ali pa še to ne. Tako moramo Slovenci čez desetletja začeti tam, kjer je prej začel Einspieler, pa na drugi podlagi. Sadove uživajo njegovi nemški prijatelji, Slovenci pa snujemo samo — nove programe. Mohorjevo družbo je osnoval Einspieler izključno za Slovence, zato še dandanes napreduje kakor „Mir“. Isto kar Einspieler, smo izkusili tudi drugi Slovenci pozneje. V „Marijanišče“, kjer je vsaj toliko slovenskega premoženja, bodisi cerkvenega bodisi privatnih darov, kolikor je nemškega, se sprejema Slovence le po gotovem ključu, do gotovega števila, več ne, ker so Slovenci, ne glede na to, da imajo slovenski dijaki v njem

nemško vzgojo, ki je prikladna za one, ki hočejo enkrat postati duhovniki med Nemci, ne pa za one, ki hočejo enkrat voditi duše Slovencev. Saj misli, kdor pozna nemško in slovensko ljudstvo, ne bo trdil, da sta eno in isto.

Slovensko ljudstvo je po svojem bistvu, po mišljenju, čustvovanju, običajih in sploh v celem svojem narodnem življenju drugačno nego nemško in potrebuje torej dušnih voditeljev, ki bodo zanj vzgojeni. Naši dijaki in bogoslovci so vzgojeni za nemško ljudstvo in so vsled tega zmožni, ko postanejo dušni pastirji, voditi Nemce, nemški njihovi tovariši pa so nezmožni za slovenske dušne pastirje. Saj se še Slovincem težko godi, in če bi se privatno v bogoslovju ne učili tega, kar bi jim morala dati oficialna vzgoja, bi celo ti ne imeli zmožnosti za dušne pastirje med Slovenci. Naj nihče ne meni, da hočemo komu kaj očitati! Ne! Pribijemo samo suha dejstva, za katera mora biti dostopen vsak pameten človek, tudi Nemec, če hoče biti nasproti Slovincem pravičen. To je samo par zgledov, v dokaz, da smo povsod Slovenci tepeni in trpimo, kjerkoli se ne postavimo na lastne noge.

Da je bilo prav isto s politiko, kdo bo to tajil? Zato je pač skrajna potreba, da začnejo tisti, ki so od Boga poklicani, da nas Slovence zastopajo, ki so kri naše krvi, meso našega telesa, misliti, kako naj pomagajo nam Slovincem.

Slovenci na Koroškem imamo zelo malo denarnih sredstev in to je vzrok, da naša nepolitična organizacija še ni tako popolna, kakor si jo želimo in bi lahko bila. Marsikatero krvavo potrebno naprave se ne moremo lotiti, ker je slovenski kapital v podjetjih, ki so bila namenjena za Slovence in Nemce, a se je Slovence potisnilo ob stran. Kapitali, ki jih itak ni več mnogo med Slovenci, se porabijo za takozvane skupne potrebe in načrte, pri katerih pa Slo-

Hranilnica in posojilnica Podljubeljem

obrestuje hranilne vloge po $4\frac{1}{4}\%$
in daje posojila po 5% .

Podlistek.

Naša pesem!

(France Serajnik.)

„Slovenka sem!
To v srcu čut mi pravi . . .“
Blag tujec kot očaran
korake, glej, ustavi:

„Li poje gozdna vila?
O pesem blagomila!
Ti glasi zvonoglasni,
ta jezik milokrasni,
oj to zares je kras!
Kateri-li slavila
ta pesem bi parnas?“

„Tako je mati djala
ko me je pestovala! . . .“

„Ni gozdna vila to —
na vrtu, glej, dekle lepo!
To je slovenska deva
slovensko pesem peva,
to naš je — čuj, o svet —
zavedni rodni cvet!“

Pojte našo pesem,
pojte, o dekleta!
mila pesem naša
naj vam bode sveta!

Kakor slavcev petje
čez polja glasi se . . .
čuje domovina,
tužna nasmeji se!

„O dični rod, —
pošten in blag,
gotovo ti —
tvoj jezik drag,
oj jezik ta
tako krasan!
Gotovo ž njim —
si ti čislani! —?“

O rod, ki mu
te pesmi last,
glase se pač
v njegovo čast!
O dični rod,
Bog živi te!
Bog živi te,
lepo dekle!“

„ . . . zatorej vem —
Slovenka sem!“

Blazi in uživlja —
kakor rosa mlada,
ki na cvetne trate
v jasnih jutrih pada . . .

Naj po domovini
lepi srca dviga,
čisto in mogočno
ljubav rodno živa!

Naj znani zavednost,
ki med nami kljuje!
Čuje jo izdajnik,
lice si zakrije . . .

Morda njemu pesem
mila srce gane,
mu na večer morda —
kesa solza kane . . .?

Zato, oj zavedni,
dični naši cveti,
pojte našo pesem,
da se čuje v sveti . . .

Zbrali fantje se pod lipo,
kjer vasi je naših raj . . .
in zapeli sladkoglasno:
Domovina mili kraj!

In akordi milo vbrani
so brzeli v tiho noč —
daleč, daleč so nosili
čarovito svojo moč . . .

Peli fantje so pod lipo:
Domovina mili kraj!
Daleč je nosila pesem
domoljubna blagi slaj . . .

Kadar pesmi domoljubne
v tihi noči se glase,
še gomile naše slave
v poljih se vzbude . . .

Šepetajo vzradoščene,
ko jim veter govori,
kako narod se probuja,
kako cvet cveti! . . .

Naj od nje pogreje
se i starček sivi . . .
Naj jo čuje tujec,
da se čudi, divi!

Da se divi cvetkam
našega parnasa —
toliko milote,
tolikega krasa!

Padali kot cvetne sanje
na ljubeča srca so! —
da še starček se nasmešnil,
vse prevzeto slušalo!

Dekle je skočilo k oknu,
kjer je sveži cvet duhtel —
mnogo lepši v njenem srcu,
dušo ji je vso prevzel . . .

Dvigajo se . . . z vetrom tihim
govorijo pozno v noč . . .
ko že sladki san poljublja
okna vaških koč . . .

Kvišku srca! fantje kvišku!
pesem drugo še za drugo,
da že v radost spremenite
majke mile tugo . . .

Koji bolj očarajoči
zvoki so in bolj mogočni?
kakor pesmi domoljubne,
zvoki mili popolnočni . . .

Kvišku srca! da slavi se
lepa naša domovina,
da nas čuje daleč, daleč
gōra in dolina!
Da nas čuje . . .

Da vzbudi se!

Rojaki, spominjajte se podljubeljskega „Delavskega doma“.

Bosenski zrakoplovec iz l. 1549. Za dobo zrakoplovstva bo zanimivo poročilo nekega sara-jevskega lista, ki poroča sledeče: V Foki so dokončali l. 1549. turško mošejo. Stavbeni mojster Hafiz si je dal na vrh mošeje prinesiti perotnice iz desk. Iz mehkega lesa zrezljane peroti si je pritrdil Hafiz na roki in se spustil v zrak čez mimotekočo reko na nasprotni breg. Preletel je tako več sto komolcev daleč. Še danes vedó baje pokazati domačini kraj, kjer se je spustil na tla brez najmanjše poškodbe prvi bosenski zrakoplovec.

Štiri osebe utonile v jezeru. Na Zellskem jezeru na Solnograškem se je minolo nedeljo med razsvetljavo jezera zrušil v vodo en šotor, v katerem so bili člani pevskega društva in župan. Okoli 20 oseb je padlo v vodo; štirji so utonili, ostali so se rešili.

venci počasi nimamo nobene besede več govoriti, postanemo v kratkem le še „die Geduldeten“, pastorki, za slovenske namene pa se vrže kako drobtinico, češ, za to je že dovolj, ker ni tako važno!

Bog nas je postavil med Slovence in nam naložil dolžnost, da v prvi vrsti skrbimo in delamo za svoj narod, zlasti še zato, ker je reven in si ne more tako lahko pomagati, kakor bogati sosed. Koliko za katoličanstvo in narodno samostojnost Slovencev prevažnih načrtov bi lahko izvedli, ako bi imeli ves slovenski drugam darovani kapital, ki je sedaj za Slovence mrtev in ne prinaša obresti, kakor bi jih, ako bi bil naložen za Slovence. Koliko od Slovencev ustanovljenih dijaških ustanov je, ki jih uživajo strastni zaničevalci našega naroda, slovenski dijak revež pa strada.

Zgodovina naj nas uči! Prihodnost naj bo druga nego preteklost! Kdor pa se ne mara ozirati na nauk, ki nam ga daje naša žalostna preteklost in se vsled klečoplastva in osebnih ambicij hoče edinole prikupiti gotovim krogom ter išče časti pri drugem narodu, naj mu bo, toda med lastnim narodom je ne bo našel, ker je ni vreden! Bil je sin slovenskega naroda, delal je pa za tujega, to bo njegova povestnica med slovenskim narodom.

Nemškonacionalna takomenovana deželna zavarovalnica.

Deželna zavarovalnica proti požarnim škodam mora imeti v svojih blagajnah zopet praznato, kajti z vso silo je sedaj začela delati, da si pridobi čimprej kolikor mogoče veliko novih članov. Razni nemški učitelji, poštari in drugi priganjanci na kmetih so dobili poziv, da naj od hiše do hiše pregledajo zavarovalne police ter natančno zabeležijo, kdaj da bode potekla zavarovalna doba. Naloga zastopnikov deželne zavarovalnice bo potemtakem, da ljudi, katerih zavarovalna doba se bliža h koncu, začnejo nekaj mesecev prej obdelovati ter jih skušati pridobiti za deželno zavarovalnico. Značilno za narodno stališče deželne zavarovalnice je, da so dobili omenjeni poziv samo nemški učitelji, trgovci, kramarji itd., slovenske učitelje itd. je pa deželna zavarovalnica previdno izpustila, ker prav dobro ve, da se ti ne pustijo — tudi za drag denar ne — izrabljati za agente za zagrizeni nemškonacionalni zavod. Ker nastopajo ti agenti deželne zavarovalnice nekako tako, kakor da bi bili deželni uslužbenci, katerim mora vsak pokazati svojo polico, danes samo naglašamo:

1. Nihče ni prisiljen, da pokaže uslužbencu deželne zavarovalnice svojo polico.

2. Naša domača slovenska zavarovalnica je „Vzajemna zavarovalnica“ v Ljubljani, ki ima precej nižje premije nego koroška deželna zavarovalnica.

Ker izpregovorimo o tem in o čednih razmerah pri deželni zavarovalnici v kratkem še malo več, za danes samo še to:

„Deželna zavarovalnica“, ki vsled svoje nemškonacionalne zagrizenosti proti slovenskim članom noče poznati toliko dostojnosti in pravičnosti, da bi jim dajala slovenske police, tiskovine itd., za Slovence ne more veljati kot „deželna“, ampak le kot najbolj nemška zavarovalnica.

Samobor Mejbran.

Oklic gg. orglavcem.

Gg. orglavci, ne prezrite in preslišite tega oklica! Vsak stan napreduje, se v svoji stroki izobrazuje in izpopolnjuje. Cerkvena glasba je pa umetnost, zato se je treba tembolj učiti, marljivo vaditi, da se bode umetno izvrševala v čast božjo in vernim v spodbudo in veselje! Nekateri gg. orglavci so za to, da se priredi letos poučen tečaj za vse slovenske orglavce krške škofije; vsi orglavci naj bi z veseljem pozdravili ta namenjeni poučni tečaj in se ga tudi vsi udeležili in s tem pokazali, da vam je na tem ležeče, da svoje znanje v orglanju in petju izpopolnite. Poučevali bodo priznani glasbeni strokovnjaki v vseh predmetih praktično, kar mora vsak orglavci znati in mu je k izvrševanju njegove službe neobhodno potrebno.

Ker je pa treba še vse urediti, je zdaj zadnji čas, da se do konca tekočega meseca priglasite po dopisnici uredništvu „Mira“, da se hočete poučnega tečaja udeležiti. Ob enem bode tudi shod orglavcev, da se posvetujete o uspehu zadnjega shoda in nadaljujete svoje zahteve v prid stanu.

Ako se zglašajo zadostno število, se bode potem naznanilo, kdaj da bode poučni tečaj in ob enem tudi red predavanj. Tečaj bo pa važen

tudi za prečastite gg. duhovnike, ki se zanimajo za cerkveno glasbo ali petje in se ga lahko udeleži vsak, kdor se prej prijavi.

Na Koroškem smo glede cerkvene glasbe itak zaostali za drugimi škofijami in je zadnji čas, da uberemo pot za drugimi.

Darovi.

Za podljubelski „Delavski dom“:

484. Dr. Iv. Knific, prof., Št. Vid pri Ljubljani	K	2—
Ivanka Romauch, Beljak	„	2—
Ignac Leban, Batunje	„	1—
485. Alfonz Poljšak, vikar, Sv. Tomaž	„	5—
486. Nabiralnik v del. društvu v Celovcu	„	5—
487—490. Nabiralnik pri Kušarju v Celovcu	„	18—

Koroške novice.

Birme v Šmarjeti v Rožu vsled obolevosti g. župnika Šercerja ni bilo 9. t. m., kakor je bilo prej naznanjeno.

Celovška policija ima o razgrajanju čisto posebne nazore. Dva odlična slovenska kmeta je svoje dni — zdaj je seveda grozdje že prekislo — aretirala, ker sta zahtevala na celovškem kolodvoru vozni listek slovensko in ker nista bila zadovoljna s tem, da ju je uradništvo na celovškem kolodvoru provociralo. Nemški razgrajanci po Celovcu ponoči ne dajo miru, pa zgodi se jim prav ničesar. Tako so na pr. vpili ponoči od minole sobote na nedeljo nekateri člani akademičnega pevskega društva „Gothia“ z nekaterimi starejšimi gospodi vred na Novem trgu, skakali pijani okoli lintvera, zbijali neslane šale in se norčevali z nekim policajem, ki jih je lepo prosil, naj gredo spat. Slednjič je bilo policaju preveč in začel jim je groziti s hudim. Potem so jo šele popihali. Zgodilo pa se jim ni prav ničesar. Našim ljudem damo ta-le nasvet: Če bo kateri kdaj ponoči malo nemiren in se mu bo približal mož s sabljo in mesecem, pa naj kar krepko zavpije parkrat „heil Metnitz!“ in ušel bo z zdravo kožo. Sploh imamo o celovski policiji lep material in ko se ga bo nabralo še par kupcev več, potem bomo stopili pred vlado in rekli: Vlada, podržavi policijo!

Izlet graškega pevskega društva „Gothia“ v Celovec. Akademično pevsko društvo „Gothia“ je došlo v Celovec v soboto ob poltretji uri popoldne. S starešinami vred jih je bilo kakih 60 do 70. Spufani nacionalci niso „gleštali“ sami konjev in so izposodili za študente iz Gradca pri častniškem koru štev. 17. slovenskega pešpolka štiri konje, ki so jih na kolodvoru morali držati štirje slovenski „kranjski Janezi“. Štirje akademiki v pisanih barvah so zasedli konjičke. Celovec je bil v zastavah, vendar mnogo Celovčanov ni izgubilo še pameti in zaradi nekaj študentov niso šli razobešat zastav. Dobro smo si pa zapomnili trgovce in obrtnike, ki veljajo sicer med ljudstvom — pri nas že davno ne — za Slovence in se živijo skoro izključno od slovenskega denarja, pa so z zastavami tekmovali to pot z nacionalci. Slabo se je izkazal celovski magistrat. Po celem mestu je dal postaviti drogove, nanje je pa razobesil že čisto umazane, deloma raztrgane frankfurtske prave cunje. Ljudje so jih opazovali in se smejali. Kakor strašila na polju! Na tako slabih nogah Celovec venlar še ne bo, da bi ne zmogel boljših zastav, če jih že hoče razobešati. Saj je mesto dobilo v zadnjem zasedanju deželnega zbora dovoljenje, da sme najeti novo posojilo 8 milijonov kron. Došle dijak so najživahnejše pozdravljale celovške gospodične. Zvečer so priredili dijaki koncert v „Musiksäle“.

Z zrakoplovom preko oceana. Iz Londona se poroča: Nedavno prerokovanje zrakoplovca Wilburn Wrighta, ki je dejal, da bo kmalu mogoče aeroplanom preleteti Atlantski ocean, se bo mogoče kmalu uresničilo. V Londonu biva sedaj ruski inženir, baron Roenne, ki trdi, da bo zgradil letalne stroje, s katerimi bo mogoče prirediti dolge polete. Toda namesto letalnih strojev misli Roenne, da bi za enkrat bolj pripravi bili za to svrhu vodljivi zrakoplovi. Izdelal je že načrte za vodljiv zrakoplov, ki bo v enem letu gotov. Ta zrakoplov bo dolg 300 metrov, premer bo znašal 20 metrov, a vozilo ga bo pa 16 vijakov. Nositi bo mogel težo 18 ton. Čuje se, da se pečajo gotovi krogi z zelo obširnim projektom, ker se je skupina uglednih bogatašev priglasila, da se sestavi delniško društvo z veliko glavnico. Namerava se zgraditi 12 podobnih zrakoplovov, ako se bodo poizkusi s prvim posrečili. Vodljivi nameravani zrakoplovi bodo pokriti z neko posebno prevlakom, ki je svetla kakor ogledalo. Baron Roenne je izdelal popoln načrt za izvedbo svojega čudovitega projekta do najmanjših podrobnosti. Pot iz Londona v Berlin in nazaj ne bo trajala več kot 36 ur, in četudi bi se imel zrakoplov boriti z vetrom, čigar brzina bi znašala 88 kilometrov na

uro. Od osmih motorjev, ki bi bili v notranjosti zrakoplovnega čolna, bi istočasno delovali samo štirje ali petero, med tem ko bi ostali bili pripravljeni samo za vsak slučaj, ako bi se prvi pokvarili. Na ta način bi ne bilo treba nikdar prekiniti zrakoplovne vožnje vsled kake poškodbe. Kar se tiče poleta čez Atlantsko morje, ni baron Roenne tudi v tem oziru niti manj pesimističen. Veruje namreč, da se bo moglo priti v 72 urah iz Irske v New York, ako ki zrakoplovu ne nasprotovale preveč močan veter. Baron bo sam prvi poizkusil preleteti ocean, kakor hitro bo zrakoplov izgotovljen. Razven tega namerava upeljati redno prevažanje ljudi med Londonom, Berlinom, Peterburgom, Dunajem in Rimom. Vsak zrakoplov bo prenašal 200 potnikov drugega razreda. Za pot med Londonom in Berlinom bo treba plačati 100 frankov, a v drugem razredu po 75 frankov. Trije kapitani in devet strojnikov, ki bi tvorili moštvo, imeli bi stalno plačo letno 125.000 frankov. Roenne je kupil ne daleč od Londona pred malo časa veliko zemljišče, kjer so delavci že pričeli graditi zrakoplovno postajo in tvornico, iz katere bo izšla čez leto prva zračna ladja, namenjena za vožnjo preko oceana.

Volilni shod komunalnega društva v Celovcu pri Grömmerrju v petek, 3. junija, je bil v marsičem zanimiv. Na shod je prišlo kakih poldrugisto volilcev. Kandidatje za tretji volilni razred so se predstavili. Dosedanji podžupan Haderer se je izrazil, da spada pravzaprav že „v penzijo“, pa ker je že izkušen mož, kandidira zopet, da bo poučil lahko mlade neizkušence. To je bil smisel njegovega govora. Povedal je tudi, da sta občinski statut in občinski volilni red za Celovec že izdelana, predmestne kraje bodo priklopili k mestni občini, le Št. Raperta se boji. Odstopivši občinski svetnik in gostilničar Keuschnigg je naslikal volilcem, kako modro gospodarijo v občinskem svetu in za kaj pravzaprav potrebuje Celovec novega posojila, za katero je prevzela poroštvo dežela. Pri stavbi mestne ljudske šole „Wild-West“ pod Križno goro so prekoračili proračun za 200.000 K. Novo mestno gledališče, ki je mimogrede povedano, zelo nerodno sezidano, bo stalo krog en milijon K. Staro gledališče je stalo mesto na leto do 4000 ali 5000 K, novo bo pa obremenilo mesto za 50.000 K na leto. (Klic: Lepo gospodarstvo!) Mestna klavnica bo stala tudi približno en milijon. Občinski svetovalec Köstner se je pritoževal, da ga niso volili v noben odsek in tako ni mogel razviti svoje delavnosti in dokazati svoje zmožnosti. Občinski svetovalec pl. Dietrich je prečital imena postavljenih kandidatov: Haderer, Keuschnigg, inženir Worliczek in slikar Klein. Sprejeta sta bila kot kandidata zopet Haderer in Keuschnigg, Köstnerja so odklonili. Worliczek se je predstavil volilcem in rekel, da bo delaven na gospodarskem polju. Na vprašanje občinskega svetovaleca Neumanna, če se bo potegoval za nemštvo, je kandidat vprašanje potrdil. Mož ima češko ime in v njegovih žilah se pretaka češka kri, zato se je zdelo Neumannu potrebno tako vprašanje. Soc. demokrat Mahrer je vprašal kandidata, če bo kaj grmel proti „farjem v celovških šolah“. Worliczek je odgovoril, da bo storil svojo dolžnost. Za četrtega kandidata je predlagal inženir Sattler uradnika Gartnerja. Ker je predlagal Dietrich za kandidata Kleina, predsednik pa Gartnerja, so se začeli s časoma prepirati in vpiti. Gartner je nato odstopil od kandidature. Ob eni uri ponoči je bilo nato zaključeno zborovanje.

Občinske volitve v Celovcu. Pri občinskih volitvah za tretji volilni razred v Celovcu v torek 7. t. m. so bili izvoljeni inženir Adolf Worliczek s 181 glasovi, Haderer in Keuschnigg s 178 in pleskar Klein s 165 glasovi. Udeležba je bila naravnost sramotna. Od 3000 volilcev je prišlo volit le 192. Lani je prišlo volit vsaj 350 volilcev.

„Freie Stimmen“ so zvohale, da je tovarna kolinske kave poslala na šole na Slovenskem male podobice s slovenskimi narodnimi poštenimi pesmimi v razdelitev med mladino. Hitro ovaja po svoji navadi in pozivlja šolske oblasti, češ, da se tako početje mahoma prekine. Ali „Stimmen“ so imele in imajo zavezane oči in zabita ušesa napram reklamam g. Wengerja, kateri je pošiljal svoje priporočbe kar po kupih na šole, sosebno pa napram Weberjevemu izdelkom iz Monfalkone, katerim so priložene za mladež čisto nedostojne, večkrat pohujšljive povesti. Seveda je „Freie Stimmen“ glavna stvar kuriti proti vsemu, kar je slovensko, prava narodna vzgoja mladine pa jim je deseta briga. To je „fortšrit“, s katerim se tako rade hvalijo.

Deželni šolski svet. Če se deželni šolki svet še ni prepričal, da so nemške šole za Slovence zanič, da so nemške šole krive, če marsikateri Slovenec najpotrebnejših reči ne zna zapisati,

ker se slovenske pisave ni naučil v teh šolah, nemško pa ne zna dovolj, potem mu svetujemo, da ponovno prečita sledeče pismo, sad nemške šole za Slovence: „An Freilein Karner Theresia in Horshishah N.5. Post Scha Peter bein Wallersberg. Bester Schwester. In Anfangem mei nen Shreib en Grüße dier reht schön miht vi len Grüßen und Küsen und gebe dier bekant das die Karte Ergalten gaben u nd bitte Schribe mihr zurik wie ist Es miht den Kuh ist schon beser oder niht. U nd biette mier An twort. Martn Kharner.“ Ali bi ne bilo bolje, da bi pisal Slovenec Slovenki lepo, pravilno, nego pa da mora pisati v tujem jeziku, in sicer tako, da ustajajo lasje temu, kdor to bere. Polovica Slovencev na Koroškem so vsled nemških šol na ta način pravi analfabeti. Še pred nedavnim so „Freie Stimmen“ pisale o zaostalosti šolstva na Kranjskem. Naj bi raje pokazale svetu, da tako zaostalega in ničvrednega šolskega sistema ni na celim svetu nego edino še za koroške Slovence.

Posrečen polet z letalnim strojem na Vresah. Minolo nedeljo je poskusil inženir Sablatnik iznova srečo z Wrigthovim letalnim strojem na Vresah pri Celovcu. Kljub neugodnemu, vetrovnemu vremenu se mu je to pot polet posrečil. Ljudstva seveda to pot ni bilo toliko zraven kakor prvič. Vreme je dopustilo polet šele ob 6. uri na večer. Letalni stroj, ki se je bil zadnjič močno poškodoval, je do sobote popravila po navodilu g. Sablatnika tvrdka Bohrer. Najprej je Sablatnik s poletom naravnost preskusil letalni stroj; polet se je posrečil. Nato je obletel gozdič na Vresah v višini treh metrov. Potem je obkrožil celo plan vojaškega vežbališča in pri spodnjih gozdovih naredil osmico; v višini kakih 20 metrov je zletel čez občinstvo, preletel ponovno Vrese kljub temu, da so se nad Karavankami kopičili temni oblaki in je zamolklo gromenje napovedovalo vihar. Polet se je izvršil popolnoma srečno, brez vsake poškodbe stroja. Občinstvo je Sablatnika živahno pozdravljalo. Komaj in komaj je Sablatnik spravil še o pravem času letalni stroj v kolibo, nakar se je takoj vtila silna ploha, ki je onemogočila polet inženirju Heimu, ki se je v petek prej odlikoval s tremi lepo uspelimi poleti. Občinstvo je bežalo pred ploho, kamor je pač moglo. Sablatnik in Heim bodeta ob ugodnem vremenu vsak dan zjutraj in zvečer delala poizkuse z letalnimi stroji, da se trenirata za polet v Gradcu, ki je napovedan 19. junija.

„Kärntner Tagblatt“ je odgovoril, pa ne vprašajte, kako! Svoje ljubkovanje z nemškim „Schulvereinom“ zagovarja s tem, da smo Slovenci zavezniki Mladočehov. Oj, ta logika je šepava! Mi smo le politični zavezniki Mladočehov, tako kakor so na pr. krščanski socialci v „Deutsche Gemeinbürgerschaft“ protislovanski zavezniki poslanca Wolfa. S kakimi češkimi liberalnimi društvi nimajo katoliške stranke med Slovenci nobenega stika. Naj bi se učil „Tagblatt“ od „Slovenca“ in „Mira“, kako naj postopa katoliški list proti liberalnim društvom, namesto da nam čita „nationale Farbenblindheit“. Na mestu tudi ni očitak „Tagblattu“, da Slovenci hodimo k ruskim in srbskim kongresom. Kadar „Tagblatt“ spregovori o kaki jugoslovanski zadevi, se pač mora blamirati. Slovenci katoliških strank nikdar nismo hodili na ruske in srbske kongrese, najmanj bi to storili, ako bi taki kongresi imeli protiaustrijski ali protikatoliški značaj. Vezi, ki nas vežejo z drugimi Slovani, so pa edino le kulturne. Z društvom, ki bi imelo protiaustrijski značaj, ne bi nikdar imeli stika! „Tagblattov“ odgovor sploh ni noben odgovor. To, kar je odgovoril, ne sloni na resnici, na vse drugo je pa — molčal. V svesti si, da bi vsakokrat podlegel, če bi se spustil s „Slovencem“ in „Mirom“ v polemiko, ker katoliški list nikdar ne more uspešno zagovarjati protikatoliških dejanj, si je nadel raje aristokratsko obleko in z nebeške visokosti doli naznanil začudenemu svetu, da bo prešel vsakokrat preko vseh očitkov od slovenske strani k dnevnemu redu, seveda ne vprašaje, če so očitki opravičeni ali ne! Zares klasično stališče resnega (!?) dnevnika! No, pa bo še prišel čas, ko bodo gospodje, ki so zdaj tako mogočni, postali zopet krotki. Razmere so močnejše kakor puhloglava ošabnost. Dobro pa je na vsak način — za nas, da se dodobra spoznamo. To bo še lušno!

Pri zrelostnem izpitu iz slovenščine v Celovcu so dobili maturantje sledeče tri naloge na izbiro: 1. Pomen pesnika Prešerna za slovensko slovstvo. 2. Za kaj ima zahvaliti zapadna prosveta

Avstrijo? 3. Vpliv zemljepisnih razmer na zgodovino in omiko narodov.

Sprejemni izpiti za 1. leto na c. kr. učiteljsku v Celovcu se vršijo 2. julija t. l. Prijaviti se je treba ustmeno ali pismeno na ravnateljstvo imenovanega zavoda.

Sprejemni izpiti na gimnaziji in realki. Dne 4. in 5. julija in 9. septembra t. l. se vršijo sprejemni izpiti na celovski gimnaziji in sicer vsakokrat pismeno od 9. ure dopoldne, ustmeno od 3. ure popoldne. Prijaviti se je treba v nedeljo 3. julija dopoldne ali ponedeljek in torek 4. in 5. julija od 8. do 9. ure, oziroma 8. in 9. septembra od 8. do 9. ure dopoldne v ravnateljski pisarni. Na realki se bodo vršili sprejemni izpiti 2. in 4. julija ter 9. septembra.

Pismeni zrelostni izpiti na celovski gimnaziji so se začeli v ponedeljek, 6. junija.

Sobotni „Arbeiterwille“ je bil zaplenjen zaradi neke grde notice iz Celovca, v kateri se je napadalo spoved. Tako rešujejo socialni demokratje delavstvo.

Ustrelil se je pri vojaških strelnih vajah v Glinjah 2. t. m. vojak Jožef Preller iz strahu pred kaznijo.

„Südmarkin“ kres bodo žgali letos celovski vodani na Križni gori 19. t. m.

Kopanje v Vrbskem jezeru. Že minoli teden so se posamezniki kopali v Vrbskem jezeru. Te dni je imela voda 18° in 19° in je privabila lepo število ljudi v razna kopališča ob jezeru.

200 učenk samostanskega zavoda v Škofji Loki je naredilo minoli teden izlet v Celovec in odtod na Vrbsko jezero. Krog jezera jih je vozil najlepši parnik „Thalia“.

Del „Gothiašev“ se ga je po Celovcu pošteno nasrkalo. V ponedeljek zjutraj ob šestih so se štirje kakor blede senice pomikali po Celovcu. Eden je imel na prsih z gostilniške mize napis „reserviert“. Seveda je ljudstvo z veseljem opazovalo, kako gredo študentje spat!

Velikovec. (Utopil) se je dne 3. t. m. učenec I. razreda mestne ljudske šole, Janez Müller pd. Rutnikov v Gurčičah, pri kopanju v Dravi. Zupal si je predaleč in naenkrat izginil v kalni vodi. Do sedaj trupla še niso našli.

Velikovec. (Mestno gledališče.) Cel mesec majnik je prirejala v tukajšnjem mestnem gledališču gledališke predstave beljaška poletna gledališka družba. Priznati se mora, da so bile predstave z malimi izjemami izborne in je bil zato tudi obisk zelo poveljen, kar je v našem mestu nekaj izvanrednega. Pri tej priliki, ko se morejo pohvaliti igralci, pa si ne moremo kaj, da ne bi omenili občutnih nedostatkov našega gledališča. Kljub temu, da imamo električno luč, moramo to pogrešati v gledališču; tudi ni nobene ventilacije; in ker je prostor majhen, nastane pri večji udeležbi tak vzduh, zlasti v zgorajšnjih prostorih, da bi človek moral omedleti. Če bi gospoda morala v kaki cerkvi uživati le trenotek tak nezdrav zrak, kakor v gledališču cele ure, koliko bi bilo kritikovanja! Toda gledališče je gledališče, cerkev pa cerkev! Tudi bi bilo želeli, da bi Velikovečani imeli svoj orkester, da bi se občinstvo pri takih prilikah med odmori ne dolgočasilo. Toda za potrebne in umetne namene naši napredni (?) Velikovečani nimajo denarja. Za lutrovsko „Südmarko“, nemški „Schulverein“, ki zatirata Slovence, pa prav radi trosijo od Slovencev prisluženi denar.

Železna Kapla. (Zborovanje) minolo nedeljo je bilo kljub neugodnemu vremenu dobro obiskano. Zadržani so bili vsled neviht le zunanji gostje, ki smo jih pričakovali. Kljub temu so prišli na zborovanje izobraževalnega društva mladenci iz daljnih Kort, iz Žitarevasi so se pripeljali na lojtrskem vozu in tudi iz Dobrlevasi so prišli zastopniki tamošnjega izobraževalnega društva. Naš vrli mešani zbor je tudi to pot lepo popeval pod večjim vodstvom g. Haderlapa in žel za to mnogo zaslužene pohvale. Zlasti nežno je zapel ljubko Ocvirkovo skladbo „Rožmarin“. G. Smodej je prepričevalno razložil ruvanje narodnih nasprotnikov v takimenovanih nemških obrambnih društvih proti Slovincem. Delovanje teh društev je nevarno za katoliško vero med Slovenci in za gospodarsko in politično samostojnost Slovencev. Ker nasprotnik zakriva svoje namene, vsled tega je bolj nevaren nego je bil Turek, ki je sicer ropal, požigal in moril, pa potem zopet odšel. Vsak je poznal Turka kot nevarnega sovražnika, ker je prišel z mečem v roki. Sedanji naši narodni nasprotniki pa nosijo

na jeziku strd, v srcu pa sovraštvo. Z denarjem preganjajo slovenske kmete z njihovih zemljišč in naseljujejo nemške luterance. Tako hočejo dobiti v roke slovensko zemljo od Maribora do Trsta. Tako bi bil sezidan nemški most, o katerem so sanjali Vsenemci, ki bi že prej ko slej radi videli Vsenemčijo. Slovenci ne smemo mirno gledati. Da ohrani zemljo našo in vero naših pradedov, ustanovila se je v Ljubljani „Slovenska Straža“. Vsak Slovenec mora darovati malo svoto za to obrambno društvo. Naloga obstoječih izobraževalnih društev bo, da se zavzamejo za „Slovensko Stražo“. Poslušalci so poslušali govor z napeto pozornostjo. Domači diletantje so uprizorili dr. Krekovo igro „Tri sestre“. Igra je splošno ugajala, ker je zajeta iz domačega življenja in polna pristno-slovenskega humora. Igrali so vseskozi živahno in naravno. Bog živi vrle igralke in igralce! 10. julija na svidenje za „Slovensko Stražo“!

Radiše. Društveno zborovanje se je prav dobro obneslo. Čeravno se je vlila mogočna ploha dežja, je bila udeležba povoljna. G. dr. Cukala, živahno pozdravljen, govori o življenju prvih kristjanov v katakombah in popiše velikanske naprave podzemeljskih pokopališč in bivališč za časa krutega preganjanja kristjanov. Razprava je bila jako zanimiva in ljudstvo je pazljivo sledilo v duhu njegovemu razlaganju, ko nas je vodil po skrivnostnih, a svetih podzemeljskih votlinah in pričah naše sv. vere. — Naj pride še večkrat! Domači župnik sproži misel, da bi se društvo razširilo in se ustanovil telovadni odsek, kar je bilo od strani naše mladine z veseljem sprejeto. Upamo, da bodo nadbudni radiški „orli“ delali čast društvu kakor tudi korajžno branili milo nam domačo zemljico!

Borovlje. (Še enkrat občinske volitve.) Če kmet ali obrtnik slabo gospodari, se hvali na zunaj in baha, kakor bi imel vsega v izobilju, da si dela s tem nov kredit in slepi javnost. Ravno tako je z našo trhlo „fortschrittlich partaijo“, kakor se že imenuje. Bahajo se v časnikih z lepo zmago nad — „črnimi“ v Borovljah, pišejo o zvezi socialnih demokratov s „črnimi“ in narobe itd.; zraven pa že namigujejo, naj se socialni demokrati zvežejo z njimi, ako hočejo imeti svojega voditelja na stolcu v občinskem odboru. Ja, gospoda! Kaj pa je tega treba? Če ste sami tako močni, zakaj ponujate že tri leta naprej zvezo? Povejte tudi malo, kaj je bilo zvečer v „Rosentalerhofu“, da so zunaj ljudje na potu postajali? Povejte, zakaj ta naglica pri volitvi v drugem razredu? Saj je bila volitev razpisana od 3. do 4. ure, četrt na štiri je bilo pa že vse končano? Ni nam pa treba praviti, zakaj pitate naše kandidate z Neutzlerjem vred s črnimi; če jim pravite črni ali zeleni, radi tega še vedno ne bodo leteli z vami čez drn in strn. Hvalite se, da ste imeli 100 glasov večine; saj je to povedal Ogris. A ne njemu, ampak terorizmu se imate za to zahvaliti. Saj ste imeli tiskane glasovnice, da se je že od zunaj lahko poznalo, koga kdo voli! Oh, gospodu Neutzlerju očitate, da je volil z nami, čeravno je rojen Nemeč in ga opominjate na Krkonoše (Riesengebirge), vi pa ste rojeni Slovenci in tukaj doma, pa ste volili nemškutarje in privandrane Nemce! Gospoda Justa imenujete kameleon; saj je bil vedno z vami, raz njegovo hišo pri vsaki priložnosti vihra frankfurtarica, ali dober gospodar je, in radi njega se Rosentalerhof ne more vzdigniti, zato tudi po njem! „Südmarka“ bo pa že dala, saj smo lepo zmagali, celo Damkov Foltij je izvoljen. Heil!

Spijon.

Prevalje. (Gledališka predstava.) Naše društveno življenje se prav lepo razvija in društvene prireditve so vedno sijajnejše, nam v veselje in ponos, nasprotnikom pa v strah in zavist in to posebno, ker čutijo, kako se vzbuja naša mladina. Te misli so nas navdajale dne 5. junija, ko smo se naslajali ob ginljivi igri „Dve materi“, ki so jo uprizorila vrla dekleta našega izobraževalnega društva tako dovršeno, smemo reči mojtstrsko, da smo jih morali naravnost občudovati. Med vsemi se je brezdvomno najbolj odlikovala Kustrova Marica, ki je s težko ulogo Ljudmile vzbudila solzo sožalja v marsikaterem očesu. Pozna se ji, da je bila gojenka „Narodne šole“ v Št. Rupertu. Pa tudi Eichholzerjeva Nežika, ki je prvič nastopila v dolgi in nelahki ulogi Olge, ne zasluži nič manj pohvale. Ugajala je posebno v prekrasnih samospvih. Sigurno in dovršeno so rešile svoje uloge tudi Kokaljeva, Kotnikova ter

Priporočamo našim gospodinjam pravi :FRANCKOV:
kavni pridatek z tovarniško znamko :kavni mlinček:
iz zagrebške tovarne.

Žikova, ki so se odlikovale že pri „Lurški pastirici“. Tudi ostala dekleta, ki so pri igri sodelovala v manjših ulogah, so bila na svojem mestu. Hvala jim! K lepemu uspehu je pripomogla gotovo tudi krasna obleka, ki nam jo je blagohotno posodilo „Kat. slov. izobraževalno društvo v Dobrlivasi, za kar se mu tukaj javno zahvaljujemo. Nekaj pa je, kar smo pri uprizoritvi pogrešali, namreč večjih prostorov; kajti mnogo ljudi je nezadovoljno moralo oditi, ker niso dobili prostorov. Da zato ustrezemo splošni želji, se bo igra dne 19. t. m. ponovila.

Prevalje. (Zopet so pogoreli.) Celjska „Zadružna Zveza“ je s Pristovom vred zopet pogorela. Tudi najvišje sodišče ni ugodilo njenemu prizivu glede posojilnice.

Iz Roža. Kako prijazni in ljubeznivi so koroški nemčurji nasproti poštenim Slovencem, kaže dejstvo, da je imenoval neki tak „gospod“ slovensko inteligenco — „govedino“. Je prav, ali ta govedina je nerogata, dočim so nastavili Nemci našim nemčurjem roge na glavo in ne da bi se zavedali, letajo ž njimi po svetu okoli. V trdnem prepričanju, da je „deutschfortschrittlich“ prava črta, zatajujejo in zaničujejo svoj materni jezik in izdajajo svoj rod. Napredek je tisti pravi, kateri dela v prvi vrsti za svoj lastni narod. Tako delajo Nemci, ki obračajo vse v korist svojega naroda in imenujejo to delo „deutschfortschrittlich“. Nemčurji vlečejo z Nemci, delajo proti svojem lastnemu narodu, zato so v pravem pomenu besede „rückschrittlerji“, nazadnjaki, za kar jih smatrajo seveda tudi Nemci. Ti-le se ž njimi norčujejo, jih izkoriščajo, od zadaj se jim posmehujejo in jih gnusno zaničujejo. Pošten Nemec spoštuje le tistega, ki je mož značaj, mož resnice in pravice. Na hinavca in izdajalca pa se ozre poštenjak seveda le z največjo zaničljivostjo. Zatorej naj se Bog usmili naših nemčurjev, ker ne vedo, kaj delajo. A prišli bodo časi, da bodo pometali rogove proč, odprli oči in ušesa in z žalostnim srcem gledali, kaj so kot „rogači“ delali, da so se podali v beg kakor Kajn po širnem svetu ali kakor izgubljeni sin ter se bodo vrnili skesani na pravo pot. Bog daj, da bi bilo to kmalu!

Sprejem v Marijanišče.

Dijaki, ki želijo biti sprejeti v Marijanišče v Celovcu, morajo poslati svoje prošnje po pristojnem župnijskem uradu na kn.šk. ordinarijat vsaj do 10. julija t.l. in se ob priliki sprejemnih izpitov osebno predstaviti ravnateljstvu Marijanišča.

Prošnji za sprejem se mora priložiti: 1. krstni list, 2. zadnje šolsko spričevalo, 3. potrdilo o stavljenih kozah, 4. zdravniško spričevalo, 4. izjava starišev ozir. zakonitega variha, da se strinjajo z duhovskim poklicem svojega sina ter da hočejo za njegovo vzdrževanje plačevati letnih 450 K. Kdor bi želel kakega znižanja omenjene svote, mora priložiti prošnji še vrhutega natančni izkaz premoženja (ubožno spričevalo) z določeno izjavo, koliko lahko prispeva.

Gojenci, ki se hočejo izvežbati v glasbi, morajo pouk v glasbi sami plačevati; za rabo glasovirja se prispeva zavodu letnih 4 K.

Sprejemni izpiti za prvi razred c. kr. gimnazije v Celovcu se vrše 4. in 5. julija in sicer vsakokrat od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 5. ure popoldne na gimnaziji.

Oglase za izpite sprejema gimnazijsko ravnateljstvo dne 3. julija od 9. do 12. ure, ter 4. in 5. julija od 8. do 9. ure dopoldne.

Pravico do sprejema v Marijanišče imajo le zakonski sinovi, ki so dopolnili 10. leto in še niso prekoračili 13. leta (za I. razred), ki so pristojni na Koroško, popolnoma zdravi, npravstveno nepokvarjeni, nadarjeni in imajo veselje do duhovniškega stanu.

Več pove

vodstvo Marijanišča.

Društveno gibanje.

Kostanje. Izobraževalno društvo na Kostanjah priredi v nedeljo, 12. junija, zborovanje pri Neuwirtu ob 2. uri popoldne. *Odbor.*

Medgorje. Tukajšnja Marijina družba priredi dne 12. rožnika t. l., ob 2. uri popoldne, na odru na župnijskem vrtu igro: „Ljudmila“ (žaloigra v petih dejanjih), prvokrat na Koroškem. Kmečki fantje uprizorijo takoj navrh igro: „V ječi“ (veseloigro v enem dejanju). Vmes bodo povabljeni pevci zapeli nekaj lepših slovenskih pesmi. Najbrž prid tudi govornik iz Celovca: Vstopnina: 1 krono za sedeže za dobrodelen namen. K obilni udeležbi vabi vse *odbor.*

Št. Lipš. Kat. slov. izobraževalno društvo v Št. Lipšu priredi v nedeljo 12. junija t. l. v gostilni pri Habnerju svoje mesečno zboro-

vanje. Začetek ob 3. uri popoldne. Poučen govor, potem igra „Turški križ“. K mnogoštevilni udeležbi vabi vljudo vse prijatelje našega društva *odbor.*

Vogře. V nedeljo, dne 12. junija, priredi naše izobraževalno društvo popoldne po blagoslovu v novi dvorani „Škofove“ gostilne mesečno zborovanje z igro „Tri sestre“. Svirajo šmihelski tamburaši. K najobilnejši udeležbi vabi *odbor.*

Kršč.-soc. ljudsko društvo za Vovbre, Šent-Štefan in okolice priredi dne 19. junija ob 3. uri popoldne v Št. Štefanu pri Likebu svoje mesečno zborovanje, katero bo zlasti za gospodarje zanimivo in na katerem govori strokovni govornik. K obilni udeležbi vabi *odbor.*

Požarna bramba v Štebnu pod Vazbergom, priredi svoj občni zbor dne 26. t. m. v Globasnici pri Šoštarju ob pol 4. uri popoldne z navadnim sporedom. Navrh se uprizori šaljiva burka „Zamorec“ brez vstopnine. Ker so požarne brambe dandanes res pomembne, prosi obilne udeležbe *odbor.*

Prevalje. Kršč.-slov. delavsko društvo priredi 12. t. m. mesečno zborovanje. Spored: Govor, igra: „Dve materi“ ter tamburanje. Vstopnina 30 vinarjev. *Odbor.*

Gospodarske stvari.

Hotelska delniška družba Grljan-Miramar pri Trstu.

Kakor smo svoječasno poročali, kupili so tukajšnji denarni zavodi: „Tržaška posojilnica in hranilnica“, „Jadranska banka“ in „Trgovinska obrtna zadruga“ znano posestvo s hotelom Feder v Grljanu z namenom, da to klimatično zdravilišče in kopališče razširijo tako, da bo odgovarjalo vsem zahtevam modernega komforta.

Ta velepomembni korak naših denarnih zavodov je pozdravilo z veseljem ne le naše slovensko časopisje, ampak tudi hrvatsko in posebno češko. Da pa zamorejo omenjeni zavodi lotiti se uspešno velike naloge, ki so si jo nadeli, zedinili so se v pripravljalni odbor, oziroma konsorcij za ustanovitev delniške družbe, ki ji bo ime „Hotelska delniška družba Grljan-Miramar pri Trstu“.

Po § 1. načrta družbenih pravil, sestavljenih od rečenih denarnih zavodov, ne bo omenjeni ustanovljajoči se delniški družbi le v namen razširjenja zdravilišča in kopališča v Grljanu, ampak bo ti družbi namen sploh pridobivanje stavbišč in zemljišč, ustanavljanje, gradnja in obrat hotelov, restavracij in kavnar, kopelji, posebno morskih ter sploh vseh v letoviških in zdraviliških potrebnih podjetij in zgradb.

Kakor razvidno, je hotelska delniška družba zasnovana v velikem slogu. Osnovna glavica družbe je za sedaj določena na en milijon kron, ki se razdeli na 5000 delnic po 200 K ter je polovica te osnovne glavice pokrita z vrednostjo gori navedenega posestva, kupljenega za družbo. Ta osnovna glavica se bo po potrebi smela za sedaj zvišati na dva milijona kron.

V kratkem se pripravljalni odbor obrne do slovenskega in slovanskega občinstva s pozivom na subskripcijo 2500 delnic, kar odgovarja glavici 500.000 K (500.000 K so že, kakor gori omenjeno, prevzeli večkrat omenjeni zavodi z nakupom posestva).

Ti zavodi so pooblašeni v pripravljalne kore, posebno v subskripcijo, z naredbo c. kr. namestništva v Trstu z dne 31. maja t.l., št. VIII. 950—10.

Z ozirom na veliko gospodarsko in narodno važnost nove delniške družbe se je nadejati, da slovensko in slovansko občinstvo z obilo subskripcijo krepko podpre to novo naše podjetje, ki naj nam osigura pristajajoče sodelovanje na pouspešanju ptujskega prometa na slovanskem jugu in seveda tudi gnotne koristi, izvirajoče iz istega.

Hranjenje jajec v gospodinjstvu.

(Maks pl. Elpons.)

Ko pride čas misanja pri kokoših in perotnini sploh, mora pridna in skrbna gospodinja misliti na to, kako dobi primerno število jajec za zimo. V manjšem gospodinjstvu se potrebuje čez zimo kakih 500 jajec, in zato je dobro, če si jih shranimo toliko množino za ono dobo, ko kokoši ne nesejo, kar traja navadno še februarja. Tudi imajo jajca pozimi večjo tržno vrednost. Za hranjenje jajec imamo več načinov. Najnavadnejši in najpoglavitejši in najpogostejši način hranjenja je vlaganje jajec v apneno vodo. Taka jajca se obdrže sicer zelo dolgo, a se ne dajo piti in beljak se zelo težko ali pa se sploh ne da vtepti. Novejši način je vlaganje jajec v vodotopno steklo. To se zgodi na ta način, da

denemo v kak sod ali v kako večjo posodo na dno najprej plast takega stekla, potem vrsto jajec, zopet steklo in tako naprej. Tako hranjena jajca se zelo dobro drže, tudi okus se skoraj nič ne izpremeni in jajca se dajo zelo dobro vtepti. Sitno je samo to, da se tako steklo v manjših krajih ne dobi; tudi je na kmetih zelo nerodno in sitno ravnanje ž njim. V naslednjem hočem sporočiti o načinu, kako sem vsako leto hranil kakih 1000 jajec na zelo preprost in cen način, ki ga lahko priporočam vsaki gospodinjji. Prvi pogoj je, da se ne shranjujejo napol valjena, strta ali umazana jajca. Torej naj se vzamejo vsak dan, če se le da, dvakrat iz gnezda, in če so umazana, naj se osnažijo, predvsem pa preiščejo, če imajo kake pokline.

Preden se vložijo, se napiše nanje datum, kdaj so bila znesena.

Sedaj vzamem čisto navaden zaboj, kakor se rabi na pr. za sladkor. Ko smo ga lepo očistili in na solncu posušili, denemo na dno kaka dva centimetra visoko plast lepe, čiste in zelo suhe rezi in na njo jajca po vrsti, kakor so znesena, ne da bi se dotikala. Ko je prva lega polna, jo zasujemo z rezjo, tako da so jajca popolnoma pokrita. Nato naložimo drugo vrsto tako, da pridejo sedaj jajca med jajca v prvi legi in tako naprej, dokler ni zaboj poln. Na vrh pride zopet rez. Jajca morajo biti vložena kolikor se da trdno. Sedaj zabijemo zaboj, ga obrnemo, tako da je pokrov spodaj, zapišimo število vloženih jajec in čas, kdaj je bilo vloženo prvo in kdaj zadnje, in shranimo zaboj na hladnem in suhem, a ne mrzlem kraju. Tako delamo z zaboji po vrsti. Ko jajca potrebujemo, odpremo najprej najstarejši zaboj, in na dnu, kjer so najstarejša jajca. Ostala pokrijemo zopet z rezjo. S tem načinom hranjenja sem dosegel res izborne uspehe. Jajca so se držala do marca in so bila sveža, kakor bi bila ravnokar znesena. Ohranila so svoj okus, tako, da so se dala piti, in beljak se je dal lepo vtepti. Od tisoč jajec jih je bilo samo enkrat troje pokvarjenih, sicer ne več ko navadno dvoje. Na ta način sem leta in leta shranjeval jajca. Zaboj in rez se lahko, če ju shranimo tako, da sta suha in čista, drugo leto zopet porabita.

O Božiču sem tako shranjena jajca lahko prodajal po 20 do 30 vinarjev.

Iz „Gosp. Glasnika“ za Štajersko.

Politične vesti.

„Freie Stimmen“ proti Steinwenderju.

Poslanec dr. Steinwender je bil pooblaščen, da izdela načrt za nov poslovnik državnega zbora. Kot star, izkušen parlamentarec je v svojem načrtu izpustil, kar bi brezdvomno onemogočilo načrt. Državnozbornemu predsedniku daje Steinwenderjev načrt tako veliko oblast nad parlamentom, da se „Freie Stimmen“ hudujejo, češ, da bodo parlamentarne manjšine popolnoma brez pravne. To je za Nemce nevarno, ker v državnem zboru sami nimajo več večine. Očitajo tudi Steinwenderju, da je že za Badenijeve dobe bil proti nemški obstrukciji v državnem zboru. Najbolj pa mu zamerijo, da v načrtu za novi poslovnik ni določil nemščino kot edini poslovni jezik. Se vidi, da so pri „Freie Stimmen“ strastno zagriženi nemški nacionalci, da pa so strastno slabi politiki. Ali se jim sanja, da bi Slovani sprejeli tak poslovnik, ki bi izključil vsako slovansko besedo v parlamentu, ki vendar ni nemški parlament, ampak avstrijski? Ne da bi morda bil Steinwender Bog ve kak prijatelj Slovanov! Pamen je in ve, da je poslovnik, ki bi vseboval kaj takega, že vnaprej smatrati kot mrtvorojeno dete.

Kruto postopanje ogrske vlade.

Državnozbornske volitve na Ogrskem so presenetile javnost. Nihče ni pričakoval, da bo ogrski ministrski predsednik Khuen-Hedervary dobil tako vladno večino; nekateri so sploh dvomili, da jo dobi, kljub temu, da je znano, kako „izborno“ zna voditi volitve izza svojega bano vanja na Hrvaškem znani Khuen. Čelo ogrski bog Košut je bil sramotno poražen. V pojasnilo naj služi brzojavno poročilo o ogrskih volitvah z dne 4. t. m. iz Budimpešte: Dosedanji izid volitev je sledeč: Vladna stranka 242, Košutova 47, Justhova 35, ljudska stranka 13, divjaki na program iz 67. leta 17, iz 48. leta 14, narodnosti 8, demokrati 2, neodvisni kmetje 3, krščanski socialci 1, ožje volitve 20. — Košutova stranka izgubi dosedaj 57 in pridobi 10, Justhova stranka izgubi 103 in pridobi 10, ljudska stranka izgubi 21 in pridobi 4, narodnosti izgubijo 16 in pridobijo 1 mandat. Khuen si je pridobil v teh volilnih bojih lavorike le s kruto silo, in le tako si je razlagati, da so narodnosti tako nazadovale. En zgled! Predsednik volilne komisije v Senicu

je izdal razglas, da si mora vsak volilec preskrbeti prej pri njem posebno volilno izkaznico. Volilci slovaškega kandidata so se zaman potegovali za te izkaznice, kar jih je tako razburilo, da se je bilo bati krvoprelitja. Predsednik volilne komisije je nato ukazal orožnikom in vojaštvu, naj obkoli volišče in odvrtačo vse slovaške volilce. Tako se je zgodilo, da je bil izvoljen madjarski kandidat, mnogoletni državni poslanec in slovaški prvoboritelj Milan Hodža je pa propadel. Marsikdo morda tudi ne bo vedel, kako je mogoče, da so nekateri vladni kandidati soglasno izvoljeni. To bi bilo pri nas nemogoče, na Ogrskem pa je sploh vse mogoče, le pravica je nemogoča. To se zgodi tako-le: Pred volitvijo določi predsednik komisije pol ure, tekom katere pol ure mora stranka, ki hoče svojega kandidata, prinesiti predsedniku komisije ime svojega kandidata z najmanj desetimi podpisi. Recimo, da se določeni čas razglasi nalašč tako, da nasprotna stranke niso o njem pravočasno obveščene ali pa da se jih skratka z vojaško silo ne pusti blizu, potem ostane samo še vladni kandidat, in ker ta nima nasprotnika, se volitev sploh ne vrši, ampak se smatra vladni kandidat kot izvoljen soglasno. Če pa se ne more prepričati, da kandidira poleg vladnega kandidata še kak drug, potem pa šikanira volilna komisija volilce nasprotnega kandidata in goljufá, kolikor se da, na pr.: Izprašuje kmečke volilce: Poznaš osebno kandidata, da se ne boš zmotil? Kdaj je rojen, kje stanuje itd. In če reven in neuk kmetič ne zna odgovoriti, se njegov glas zavrže. Na tak način seveda ni čudno, da narodnosti na Ogrskem ne pridejo do pravic in izhajajo iz vseh volitev v brezpomembnih manjšinah. Kljub temu pa se je drznil Khuen-Hedervary pohvaliti se sedaj, da je dobil tako vladno večino, ne da bi se bil posluževal nepoštenih, nepostavnih sredstev. Ogrska je res prav navadni kup gnoja!

Jezikovni okvirni zakon.

Poslanec Bukvaj je na nekem shodu na Češkem izjavil, da je sestavil jezikovni okvirni zakon na iniciativo Slovencev. Naše dolgoletne želje so se torej začele izpolnovati. Koroški Slovenci smo stali vedno na stališču, da se mora jezikovno vprašanje rešiti hkrati za celo Avstrijo, ne samo za češke dežele.

Najbolj zdrava pijača
so svetovnoznani alkohola prosti
Maršnerjevi šumeči limonadni bonboni
(okus malinov, citrinov, jagodov, češnjev in prvenčev) za pravo znamenite osvežujoče alkohola proste pijače.

Edino pravo s to varstveno znamko.

Edino pravo s to varstveno znamko.

Povsod se dobivajo, kjer so lepaki z varstveno znamko, ki jo ima tudi vsak bonbon. Letnih izdelkov 60 milijonov. Lusín, dišeč Klairon, najimnitnejša sladčica v novi dobi. Bouchées à la Reine, Peppermint-Lozenges. Vse vrste mlečnih čokolad za kuhanje in sladkarij najboljše kakovosti, najceneje priporočila. Provo češko alceljsko društvo tovarn za orientalsko cukrovino in čokolado na Kraljevih Vinogradih prej A. Maršner. Zaloge: Ferdinandova cesta (Platz), Vaciški trg (proti Primasum). Dunaj, VI., Theobaldgasse št. 4.

Cerkvene vesti.

Na župnijo Ettendorf je prezentiran gosp. Edgar Klimsch, tajnik Jožefove družbe.

Papež je imenoval stolnega dekana celovškega stolnega kapitlja, mil. g. Gvidona Bittnerja, apostolskim protonotarjem, in stolnega sholatra, mil. g. Ferdinanda Wappisa, za svojega hišnega prelata.

Župnijo Lipa pri Vrbi je dobil č. g. župnik Janez Nagel v Selah. Čestitamo!

Sv. Višarje. V nedeljo, 12. junija, bodo imeli v slavnem Marijinem svetišču na Sv. Višarjah pontifikalno sv. mašo mil. g. opat č. oo. benediktincev iz Št. Lamberta na Štajerskem, kamor bodo dospeli že v soboto popoldne. Govori se, da bo prišlo še več cerkvenih dostojanstvenikov letošnje leto na Sv. Višarje. Pa tudi verno ljudstvo naj nikar ne zamudi udeležiti se jubilejnih milosti, ki mu jih ponuja letošnje sveto leto sloveče Marijino svetišče na Sv. Višarjah. Ko se je obhajal zadnji jubilej l. 1860., se je ljubezen in zaupanje do Matere božje našega ljudstva prav lepo pokazala; procesije so prihajale od vseh strani in obhajanih je bilo nad stotisoč. Naj spomin na svoje praznike izpodbudi naše ljudstvo, ki velja

kot „Marijino ljudstvo“, da bo tudi letošnje sveto leto rado romalo na Višarsko goro. Letos sta prišli poleg navadnih vsakoletnih procesij dozdej dve procesiji, prva 30. maja iz Reichenfelsa, druga 6. junija iz Berga pri Greifenburgu. Ali ne bi morda kazalo, da bi Koroška slovenska izobraževalna društva napravila posebno skupno romanje na Sv. Višarje?

Največja trgovina z oblačilnim blagom v Celovcu.

Zaradi poznejše oddaje trgovineredka prilika: Akoravno se je zadnji čas blago silno podražilo in se bo še veliko podražilo, prodajam od 10. februarja 1910 začeni blaga za več kot 250.000 kron pod tovarniško ceno. Za trgovce in krošnjarije, krojače in šivilje še poseben popust. Prosim za obilni obisk. Z odličnim spoštovanjem

Anton Renko, posestnik,

ogel Kramerjeve ulice in Novi trg v Celovcu.

Književnost in umetnost.

Muzikalije „Glasbene Matice“ v Ljubljani za društveno leto 1909/10. so pravkar izšle. Te dni se začno razpošiljati in jih dobe člani za 4 K društvenine, nečlani pa po 6 K. — XXXVII. zvezek Matičnih zborovskih partitur je izšel pod naslovom: „20 moških in mešanih zborov, uredil Matej Hubad“, ter obsega sledeče skladbe: A. Moški zbori: 1. Jakob Aljaž: „Na dan!“ — 2. Emil Adamič: „Scherzando“. — 3. Oskar Dev: „Hrepenenje“. — 4. Oskar Dev: „Tihi veter od morja“. — 5. Stanko Premrl: „Na dan!“ — 6. Ludovik Hudovernik: „Zvezde“. — 7. Zorko Prelovec: „Jaz bi rad rdečih rož“. — 8. Ivan Muhvič: „Mir“. — 9. Vjekoslav Ružič-Rosenberg: „San“. — 10. Vilko Novak: „Gorski kraj“. — 11. Vilko Novak: „Sanak spava“. — 12. Hrabroslav Volarič: „Izgubljeni svet“. — 13. Ferdo Juvánc: „Rožmarin“. — 14. Ferdo Juvánc: „Pastir“. — B. Mešani zbori: 15. Franc Kimovec: „Izgubljeni cvet“. — 16. Emil Adamič: „Zapuščena“. — 17. Hrabroslav Volarič: „Ljudmila“. — 18. Anton Vilar: „V mraku“. — 19. Dr. Anton Schwab: „Dobro jutro“. Pevski valček. — 20. Ferdo Juvánc: „Na goro“.

Starišem in vzgojiteljem. Navajajte otroke, da bodo hodili pogostoma k sv. obhajilu. Spisal O. Julij Lintelo. (Slovenski prevod je oskrbela in knjižico izdala Marijina družba v ljubljanskem semenišču.) 1910. Založila Katoliška tiskarna v Ljubljani. Tiskala Katoliška tiskarna. Str. 44. Cena 25 vin., pri naročilih na 10 ali več izvodov po 20 vin.

Knjižnica krščanske prosvete. II. Mladeniška telovadna organizacija. Sestavlja J. P. Natšnila „Katoliška tiskarna“ v Ljubljani 1910. Založil konzorcij „Mladosti“. 65 str.

Za otroke in odrasle.

Prve avtoritete tuzemstva in inozemstva priporočajo „Kufeke“ kot najboljše živilo proti bljevanju, driski, črevesnem katarju itd.

Kaj je novega po svetu.

Gradec. (Nacionalci že rogovilijo.) Ne samo koroški Slovenci imajo težko stališče, ampak tudi štajerskim Slovincem preti žalostna usoda. Dovolite, gospod urednik, da izvedo potom Vašega cenjenega lista tudi koroški Slovenci, kako se ravna z njihovimi brati Slovenci na Štajerskem. Graški občinski svet se je namreč že večkrat v svojih sejah bavil z vprašanjem, kako bi se moglo doseči, da bi se slovenski nastavljeni odpustili iz službe in to najprej pri mestni klavnici. V seji dne 25. maja t. l. pa so vendar le prišli do zaključka in sklenili, da naj se odpustijo slovenski nastavljeni in delavci pri mestni klavnici in tudi pri drugih mestnih zavodih in podjetjih, v katere službe v bodoče ne sprejmejo nobenega Slovence več. Dandanes že itak skrbi nemški „Volksrat“, da dobijo Nemci vedno prednost pred Slovenci, če je treba zasedati kako mesto v državni službi; sedaj v zadnjem času pa še vplivajo celo na privatna podjetja. Pa to še ni vse. Po Gradcu se širijo tudi okrožnice, v ka-

terih pozivajo graške Nemce, naj odpuste vse slovenske uslužbenke. Tako bi torej radi Slovence kar po pasje iztirali iz Gradca. Vzrok tega je baje ta, da nočejo slovenski delavci in uslužbenci zatajiti svojega materinega slovenskega jezika ter tuliti po vsenemški maniri z rajhovskimi nacionalci, ter tako braniti nemški značaj velenemškega „prusovskega“ Gradca. Se še vendar le nahajajo zavedni Slovenci, ki ne prodajo kar tako za frakelc šnopsa svoj materni jezik, se raje dajo odsloviti, predno bi se dali preleviti v Nemce. To je naravnost škandalozno počenjanje, ki pozivlja Slovence na bojkot. Čujte in strmite: državni pravdnik pa, kateremu so te bojkotne in škandalozne razmere prav dobro znane, ne ukrene proti temu ničesar. Radovedni smo, kaj bi neki bilo, ko bi začele slovenske občine prirejati seje in sklepati, naj se Nemci odpuste iz služb. Koliko in koliko nemških uradnikov in druge nemške sodrge, ki žrejo pri Slovincih kruh, bi moralo z jekom in škripanjem z zobmi odnesti svoje pete nazaj v nemške in rajhovske brloge. V naši kulturni Avstriji začel je torej veti močen nemško-nacionalen veter, kateri povzroča silovite valove. Gonja, mrznja in močni navali se v zadnjem času zadirajo v Slovence. Kakšne posledice in kakšni izgredi bodo nastali vsled tega, to bo najbolj jasno povedala nam zgodovina.

Tržne cene v Celovcu

2. junija 1910 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg				80 litrov (biren)			
	od		do		K	v		
	K	v	K	v				
Pšenica	—	—	—	—	—	—		
Rž	18	—	18	76	10	76		
Ječmen	—	—	—	—	—	—		
Ajda	—	—	17	—	8	60		
Oves	16	—	16	55	5	79		
Proso	—	—	—	—	—	—		
Pšeno	—	—	27	93	17	60		
Turščica	—	—	—	—	—	—		
Leča	—	—	—	—	—	—		
Fizola rdeča	—	—	—	—	—	—		
Repica (krompir)	—	—	—	—	—	—		
Deteljno seme	—	—	—	—	—	—		
Seno, sladko	7	—	9	60	—	—		
„ kislo	6	—	8	—	—	—		
Slama	4	—	6	—	—	—		
Zelnate glave po 100 kosov	—	—	—	—	—	—		
Repa, ena vreča	—	—	—	—	—	—		
Mleko, 1 liter	—	24	—	26	—	—		
Smetana, 1 „	—	60	1	20	—	—		
Maslo (goveje) . . . 1 kg	2	80	3	—	—	—		
Surovo maslo (putar), 1 „	2	80	3	20	—	—		
Slanina (špeh), povoj, 1 „	2	60	2	80	—	—		
„ „ surova, 1 „	2	10	2	20	—	—		
Svinjska mast . . . 1 „	2	20	2	30	—	—		
Jajca, 1 par	—	12	—	14	—	—		
Piščeta, 1 „	2	80	3	—	—	—		
Race	—	—	—	—	—	—		
Kopuni, 1 „	—	—	—	—	—	—		
30 cm drva, trda, 1 m ³ .	3	—	3	40	—	—		
30 „ „ mehka, 1 „ .	2	60	3	—	—	—		
Živina	Počrez	100 kilogramov				Prigalo	Prodalo	
		žive vage		zaklana				
	od	do	od	do	od			do
	v k r o n a h							
Konji	—	—	—	—	—	—	—	
Biki	—	—	—	—	—	—	—	
Voli, pitani	424	—	—	—	—	11	5	
„ za vožnjo	354	450	84	90	—	8	4	
Junci	220	360	—	—	—	8	3	
Krave	186	460	70	72	—	48	16	
Telice	242	—	—	—	—	2	1	
Svinje, pitane	—	—	—	—	—	—	—	
Praseti, plemena	18	60	—	—	—	416	342	
Ovce	—	—	—	—	—	—	—	

Loterijske številke 4. junija 1910:

Trst 27 6 4 50 47

Linc 83 71 5 14 41

Slatina z zelo dobro vodo, z gostilno s 5 sobami, kuhinjo, 3 kleti, goveji in živinski hlev, gumno in skedenj, gozd, njive in travniki, okoli 6 oralo, ob cesti in ob železnici na Koroškem ležeče, se po ceni prodaja. Zadnja cena 18.500 K. Vknjiženih je 6000 K. Pojasnila daje **Nawratil v Lipnici** (Leibnitz).

● Vsakoursne slamnike ●

priporoča gosp. trgovcem in slavnemu občinstvu

Franc Cerar

tovarna slamnikov v Stob-u, pošta Domžale.

Cene primerne, postrežba točna.

Na zahtevo cenik poštne prosto. Svoji k svojim.

Hranilne vloge

se obrestujejo po 5%.
Izdaja hranilnih znamk.

Avstr. hranilno, kreditno in stavbeno društvo

reg. zadr. z omeje. por.
Centrala **Dunaj**, VI., Theobaldgasse 4.

Državna
kontrola.

Domači hranilniki

se oddajajo brezplačno.

Živino zavarovati

je preprosto in poceni. Zahtevaj pri trgovcu $\frac{1}{4}$ kg zavoj za 50 vinarjev Mastin, t. j. dr. pl. Trnkoczyjevo varstveno sredstvo za pisanje. Zavoj za poskušnjo po pošti, v glavni zalogi lekarnarja **Trnkoczyja v Ljubljani**, Kranjsko, franko 70 vin., ki se lahko vpošljejo v poštah znamkah.

Bolečino olajšati,

vnetje in ponesnaženje rane se lahko prepreči samo z antiseptično vplivajočim obvezilnim sredstvom.

Že 40 let se je izkazalo mečilno vlažno mazilo, takozvano *praško domače mazilo* kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pušica 70 vin. Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo štiri pušice, za K 7— pa 10 pušic poštne prosto na vsako postajo avstro-ogrske monarhije.

Pozor na ime izdelka, izdelovalca, ceno in varstveno znamko. Pristno le po 70 vin.

Glavna zaloge

B. FRAGNER, c. in k. dvorni dobavitelj

lekarna „Pri črnem orlu“

Praga, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 203. Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske.

Slovenec Konrad Skaza

delavnica za vsa cerkvena dela

v St. Ulrich, Gröden (Tirolsko)

se najtopleje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanska zaloga sv. razpel. Novi zanimivi slovenski ceniki zastoj in franko. Postrežba solidna in hitra.

Louske puške

vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Prva borovska orožnotovarniška družba

Peter Wernig,

družba z omejeno zavezo v Borovljah, Koroško.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Hišo naprodaj

ima **Janez Wieser** pd. Jožef na št. Janžkih Rutah. Travnikov je blizu 9, njiv in gozda pa 21 oralov. Poslopje je še v dobrem stanu, voda pri hiši in svoj mlin. Kupcem daje pojasnila lastnik sam, pošta Svetnaves v Rožu na Koroškem.

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica za Belo in okolico v Železni Kapli

priredi svoj

letni občni zbor

dne 19. junija 1910, ob 1. uri popoldne, v pisarni belske občine na trgu v Železni Kapli.

Dnevni red:

1. Poročilo o letnem računu.
2. Volitev odbornikov.
3. Slučajnosti.

Odbor.

Naznanilo.

Zavoljo splošne druginje sem se odločil mojo podobarsko in pozlatarsko delavnico s 15. junijem 1910 iz Celovca v Pliberk prestaviti.

Zahvaljujem se posebno prečastiti slovenski duhovščini in vsem, kateri so moje podjetje z naročili podpirali in prosim, mi v novem bivališču v Pliberku isto zaupanje kot dosedaj izkazati.

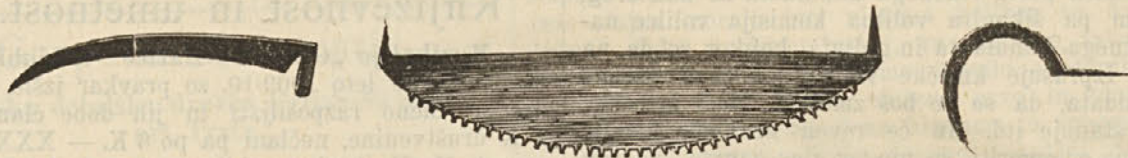
Mojih del mi ni treba hvaliti!

Dokazano je, da sem do sedaj mojo dolžnost kot obrtnik in Slovenec vedno storil in to mislim, zadostuje brez vsakega drugega priporočila.

Bilježi z odličnim spoštovanjem

Jan. Goleš,

podobar in pozlatar, Celovec-Pliberk.

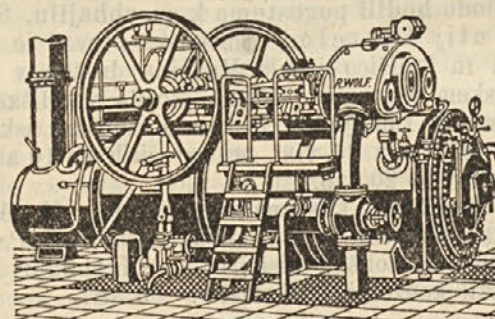
J. B. HAFNER

trgovec z železnino „pri zlati kosi“

v Celovcu, Paradeisergasse št. 3, zraven znane gostilne „tiger“

priporoča veliko zalogo vsakovrstne železnine, hišno in kuhinjsko orodje, sloveče Bistriške kose, srpe, osla (kamena), motike, žage, pile, trpežno pozlačene nagrobne križe itd. Vse po najnižjih cenah. Prosim za obilni obisk.

Linč 1909: Zlata kolajna; najvišje odlikovanje.

R. WOLF Magdeburg-Buckau.

Filialka Dunaj, Dunaj, III., Heumarkt št. 21.

Premakljivi in nepremakljivi polnoprni in patentovani

vročeparni lokomobili

z 10 do 800 konjskimi silami.

Najbolj gospodarski, trpežen in zanesljiv gonilen stroj za vse vrste delovanja v industriji in poljedelstvu.

Vseh izdelkov nad 650.000 PS.

Lekarnarja

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch Sauerbrunn.

A. Thierry-ja balzam.

(Postavno zavarovano.)

Edino pristen z redovnico kot varstveno znamko.

Učinkuje proti želodčnim krčem, napihovanju, zasliženju, nerednostim v prebavanju, kašlju, pljučnim boleznim, bolečinam v prsih, hripavosti itd.

Zunanje celi rane, olajšuje bolečine. 12 malih ali 6 podvojnih steklenic ali velika posebna steklenica K 5.—.

Lekarnarja A. THIERRY-ja edino pristno

centifolijsko mazilo

sigurno učinkuje proti tvorom, ranam, ranitvam, še tako starim vnetjem. Dva lončka K 3-60.

Naročila se naslavljaajo na lekarno angela variha

A. THIERRY v Pregradi pri Rogatecu.

Dobiva se skoro po vseh lekarnah.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavica K 3.000.000.

Rezervni fond K 300.000.

Denarne vloge obrestujemo po $4\frac{1}{2}\%$ od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta šte. 27.

Zamenjuje in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predjume na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavoije.

Eskomt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spiljetu, Trstu in Sarajevu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček 800.000 frankov. Na mesečno vplač. po K 8.— za kom. Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanj na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.